

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. SLS-04811/2017-ERU

Ostrava 17. května 2017

Č. j.: 04811-7/2017-ERU

R O Z H O D N U T Í

Energetický regulační úřad, se sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava, jako správní orgán příslušný podle čl. 30 odst. 2 a odst. 5 písm. a) NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2016/1719 ze dne 26. září 2016, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity na dlouhodobém trhu, (dále jen „Nařízení FCA“), po provedení správního řízení sp.zn. SLS-04811/2017-ERU podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zahájeného z moci úřední se společností ČEPS, a.s., IČ 257 02 556, se sídlem Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, ve věci uložení povinnosti spočívající v zavedení dlouhodobých přenosových práv na hranici nabídkové zóny CZ/SK nejpozději do 1. ledna 2019, podle ustanovení čl. 30 odst. 2 a odst. 5 písm. a) Nařízení komise FCA a § 67 a násl. správního řádu

rozhodl takto:

Společnosti ČEPS, a.s., IČ 257 02 556, se sídlem Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, se ukládá povinnost zavést v souladu s Nařízením FCA dlouhodobá přenosová práva na hranici nabídkové zóny CZ/SK nejpozději do 1. ledna 2019.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Energetický regulační úřad zahájil dne 9. května 2017 správní řízení z moci úřední v souladu s čl. 30 Nařízení FCA a § 46 správního řádu, se společností ČEPS, a.s., IČ 257 02 556, se sídlem Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, (dále také „účastník řízení“), ve věci uložení povinnosti účastníkovi řízení spočívající v zavedení dlouhodobých přenosových práv na hranici nabídkové zóny CZ/SK do 1. ledna 2019.

V rámci oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení podle § 36 odst. 1 a 2 správního řádu poučen o tom, že je oprávněn navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy a vyjádřit v řízení své stanovisko, a dále byla účastníkovi řízení podle § 36 odst. 3 správního řádu poskytnuta možnost se před vydáním rozhodnutí ve věci samé vyjádřit k podkladům

rozhodnutí. Účastník řízení dne 11. května 2017 ERÚ oznámil, že se k zahájenému správnímu řízení vyjadřovat již nebude.

II.

Energetický regulační úřad v předmětném správním řízení hodnotil všechny podklady a důkazy, které tvoří spis pod spisovou značkou uvedenou shora, podle své úvahy a vyhodnotil, že účastníkovi řízení uloží povinnost, aby zavedl dlouhodobá přenosová práva na hranici nabídkové zóny CZ/SK nejpozději do 1. ledna 2019, a to z níže uvedených důvodů.

Dle čl. 30 odst. 1 Nařízení FCA provozovatelé přenosových soustav na hranici nabídkové zóny vydají dlouhodobá přenosová práva, ledaže příslušné regulační orgány dané hranice nabídkové zóny přijaly koordinovaná rozhodnutí dlouhodobá přenosová práva na dané hranici nabídkové zóny nevydávat.

Dle čl. 30 odst. 2 Nařízení FCA pokud na hranici nabídkové zóny při vstupu tohoto nařízení v platnost dlouhodobá přenosová práva neexistují, přijmou příslušné regulační orgány dané hranice nabídkové zóny nejpozději šest měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost koordinovaná rozhodnutí o jejich zavedení.

Dle čl. 30 odst. 3 Nařízení FCA rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 musí být založena na posouzení, které určí, zda dlouhodobý trh s elektřinou poskytuje v dotčených nabídkových zónách dostatečné možnosti zajištění. Posouzení musí provést koordinovaně příslušné regulační orgány dané hranice nabídkové zóny a jeho součástí musí být alespoň: a) konzultace s účastníky trhu o jejich potřebách, pokud jde o možnosti zajištění rizika mezi zónami na dotčených hranicích nabídkových zón; b) hodnocení.

Dle čl. 30 odst. 4 Nařízení FCA hodnocení uvedené v odst. 3 písm. b) prozkoumá fungování velkoobchodních trhů s elektřinou a musí být založeno na transparentních kritériích, jejichž součástí musí být alespoň: a) analýza toho, zda produkty nebo kombinace produktů nabízené na dlouhodobých trzích představují zajištění proti volatilitě ceny na denním trhu dotčené nabídkové zóny. Tyto produkty nebo kombinace produktů se považují za vhodné zajištění proti riziku změny ceny na denním trhu dotčené nabídkové zóny, pokud existuje dostatečná korelace mezi cenou na denním trhu dotčené nabídkové zóny a podkladovou cenou, za kterou jsou produkty nebo kombinace produktů vypořádány; b) analýza toho, zda jsou produkty nebo kombinace produktů nabízené na dlouhodobých trzích efektivní. Za tímto účelem se posoudí alespoň následující ukazatele: i) horizont obchodování; ii) rozpětí nabídkové a poptávkové ceny; iii) objem obchodů ve vztahu k fyzické spotřebě; iv) počet otevřených pozic ve vztahu k fyzické spotřebě.

Dle čl. 30 odst. 5 Nařízení FCA v případě, že posouzení podle odstavce 3 ukáže, že v jedné nebo více nabídkových zónách jsou možnosti zajištění nedostatečné, příslušné regulační orgány požádají příslušné provozovatele přenosových soustav, aby a) vydali dlouhodobá přenosová práva.

Energetický regulační úřad dne 23. února 2017 zahájil konzultaci k návrhu na zavedení přidělování dlouhodobých kapacitních práv pro přeshraniční přenos elektřiny na hranici nabídkové zóny CZ/SK s termínem zaslání připomínek do dne 23. března 2017.

V rámci konzultace byla zaslána ERÚ připomínka k návrhu dlouhodobých kapacitních práv od společnosti ČEZ, a.s., Skupiny ČEZ., když bylo sděleno, že „z uveřejněné výzvy není zcela zřejmé, jaký mechanismus pro přidělování dlouhodobých kapacitních práv by měl být pro tuto hranici zvolen. Z kontextu stručného vymezení předmětu konzultace a znalosti NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2016/1719 zde dne 26. září 2016, kterým se stanoví rámcové pokyny pro přidělování kapacity na dlouhodobém trhu, pouze dovozujeme, že by se mělo jednat o zavedení standardního aukčního mechanismu pro roční a měsíční aukce namísto současného režimu. Zároveň odhadujeme, že by se zřejmě postupovalo podle platných harmonizovaných pravidel (HAR) a nákup by probíhal prostřednictvím společné platformy JAO. Vzhledem ke skutečnosti, že paralelně k obdobné záležitosti probíhá konzultační proces k dokumentu „Core CCR TSOs' proposal for the regional design of long-term transmission rights in accordance with Article 31 of Commission Regulation (EU) 2016/1719“, dovolujeme si požádat o poskytnutí bližších informací k zavedení aukčního režimu. Jedná se zejména o otázky: od kdy se předpokládá změna režimu pro roční a měsíční kapacity, a podle jakých pravidel by se mělo postupovat (tzn. standardní HAR nebo jejich modifikace).

Energetický regulační úřad výše uvedenou připomínku vypořádal písemností adresovanou společnosti ČEZ, a.s., Skupiny ČEZ, a to, že regulační orgány dotčené nabídkové zóny tj. ERÚ a Úrad pre reguláciu sieťových odvetví se dohodli, že první aukce dlouhodobých kapacit pro roční a měsíční horizont budou zahájeny v roce 2018 na rok 2019. V současné době připravují provozovatelé přenosových soustav návrh metodiky „Harmonizovaná aukční pravidla (dále jen „HAR“)“, která musí být v souladu s Nařízením FCA. Tato metodika by měla být předložena národním regulačním orgánům ke schválení do 6 měsíců od vstupu Nařízením FCA v platnost tj. do 17. 4. 2016, (pozn. předmětná metodika byla ke dni vydání tohoto rozhodnutí již podána ERÚ ke schválení), součástí tohoto návrhu předmětná hranice není. S ohledem na skutečnost, že předpokládáme první aukci až v roce 2018, tak se domníváme, že není důvod pro to, aby byla předmětná hranice součástí HAR již v tomto nově navrhovaném znění. Provozovatel přenosové soustavy by měl iniciovat změnu HAR tak, aby i na CZ/SK hranici mohly být tyto pravidla uplatňovány, až po vydání rozhodnutí ERÚ. Obdobně bude provozovatel přenosové soustavy postupovat v případě návrhu regionálního designu dlouhodobých přenosových práv pro region CORE, který rovněž provozovatelé přenosových soustav předmětného regionu pro výpočet kapacit jsou povinni předložit do 17. 4. 2017 národním regulačním orgánům ke schválení (pozn. předmětná metodika byla ke dni vydání tohoto rozhodnutí již podána ERÚ ke schválení). Aukce dlouhodobých přeshraničních přenosových kapacit budou probíhat prostřednictvím platformy aukční kanceláře JAO a následně prostřednictvím jednotné platformy pro přidělování (tj. Single Allocation Platform) jak je stanoveno v Nařízením FCA.

Energetický regulační úřad v souladu s čl. 30 odst. 3 a odst. 4 Nařízení FCA prozkoumal a vyhodnotil fungování velkoobchodních trhů se závěrem, že existuje dostatečná korelace mezi cenou na denním trhu a podkladovou cenou dlouhodobých produktů s finančním vypořádáním nabízených na PXE. Na základě dostupných dat se Energetický regulační úřad domnívá, že efektivita nabízených produktů na dlouhodobých trzích je omezená.

V kontextu požadavků Nařízení FCA se Energetický regulační úřad domnívá, že zavedení dlouhodobých přenosových práv mezi nabídkovými zónami České republiky a Slovenské republiky by mělo rozšířit možnosti zajištění na dlouhodobých velkoobchodních trzích s elektřinou, v případě, že efektivita nabízených produktů na slovenských dlouhodobých trzích není omezená. Přidělování dlouhodobých přenosových práv by mělo probíhat na stejném principu, jako na ostatních hraničních profilech z/do České republiky.

Na hranici nabídkové zóny České republiky a Slovenské republiky existuje strukturální přetížení, tj. poptávka po přenosové kapacitě převyšuje nabídku dostupné kapacity v cca 16 % případech, což následně vede provozovatele přenosové soustavy ke krácení volných nominací. Tento proces v současné době neprobíhá v souladu s požadavky Nařízení FCA, proto je cílem Energetického regulačního úřadu, aby proces probíhal v souladu s požadavky Nařízení FCA a současně byl pro účastníky trhu transparentní a nediskriminační.

Dlouhodobá kapacita na předmětné hranici nabídkových zón musí být zavedena tak, aby došlo ke zvýšení možností dlouhodobého jistění přeshraničních obchodů, snížení rizika pro účastníky trhu a současně byl zajištěn rozvoj přeshraničního obchodování.

Dne 28. dubna 2017 uzavřel Energetický regulační úřad a Úrad pre reguláciu siet'ových odvetví dohodu o společném postupu, jehož výsledkem je toto koordinované rozhodnutí o zavedení dlouhodobých přenosových práv na hranici nabídkové zóny CZ/SK. Na základě předběžné analýzy hodnocení dlouhodobého trhu dospěli národní regulátoři dotčených nabídkových zón k názoru, že neexistují dostatečné zajišťovací možnosti proti riziku změny ceny. Dále na předmětné hranici nabídkových zón v určitých případech dochází k převisu poptávky po přenosové kapacitě nad nabídkou přenosové kapacity (při nominacích D-2), což vede provozovatele přenosové soustavy ke krácení nabízené kapacity, aby nedocházelo k překročení limitních možností přeshraničního přenosu elektřiny a přetížení přenosového vedení.

Z výše uvedeného vyplývá, že dlouhodobá přenosová práva na hranici nabídkových zón CZ/SK musí být zavedena v souladu s Nařízením FCA.

K zavedení dlouhodobých přenosových práv na hranici nabídkové zóny CZ/SK byla účastníkovi určena lhůta do 1. ledna 2019 tak, aby od 1. ledna 2019 bylo zahájeno přidělování dlouhodobých přenosových práv na Česko – Slovenské hranici formou aukce, kdy nabízenými produkty budou fyzická přenosová práva s časovým horizontem rok a měsíc.

S ohledem na skutečnost, že v předmětném správním řízení bylo koordinovaně posouzeno, že v předmětné nabídkové zóně dlouhodobý trh s elektřinou neposkytuje dostatečné možnosti zajištění, rozhodl Energetický regulační úřad tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad podle § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. V rozkladu se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podaný rozklad má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Rozklad jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustný.

Mgr. Lenka Fercáková

oprávněná úřední osoba

vedoucí oddělení sporných a schvalovacích řízení

Rozdělovník:
ČEPS, a.s.

Ověřovací doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Ověřuji pod pořadovým číslem **96769693-121898-170517122321**, že tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické, skládající se z **5** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zajišťovací prvek: **bez zajišťovacího prvku**

Ověřující osoba: **Kateřina Vojtková**

Vystavil: **Energetický regulační úřad**

Pracoviště: **Energetický regulační úřad - dislokované pracoviště Ostrava**
v ERU dne **17.05.2017**

96769693-121898-170517122321